

Владимир Вујиновић

ОПШТА ИСТОРИЈА ОНАНИЈЕ

Да се разуме, библијска личност Онан нема никакве везе са мастурбацијом, па је и израз *онанија* погрешно изведен, али се већ толико одомаћио да ћемо га и ми оставити, у овој приповести о, просто речено, дркању кроз историју. Иако се данас мастурбација сматра (бар са научне али не и релгијске стране) уобичајеном и нормалном појавом, пред том темом се и даље окреће глава, сви табуи нису отклоњени, проблем и даље остаје проблем, а да се ради о појави и више него распростањеној, доказује и наша одлучна тврдња како огромна већина Вас који сад ово читате, такође упражњава сексуално самозадовољавање, и како се, уопште, највећи део мушке популације (и младе и старе) слободно може назвати мастурбантима (читај “дркацијама”). Кад помињемо мушку популацију, не мислимо да мастурбирање није заступљено и код жена. Даме наравно нису изузете од поигравања са сопственим полним органом, али како су мушке гениталије ипак доступније, некако *практичније* за употребу од женских, онда не чуди што је мастурбирање заступљеније код мушкараца, и што, по савременим научној статистици, деведесет пет процената свих полно неактивних мушкараца упражњава мастурбирање, док је код девојака овај проценат између четрдесет пет и педесет.

Већ је речено како је данашња наука изгладила неспоразуме са мастурбирањем, не сматрајући га више ненормалном појавом нити психичким поремећајем, али хајде да се вратимо на религију, која је ово практиковање људи ипак одувек осуђивала. Старије, претхришћанске културе, углавном нису водиле хајку, нити покушавале искоренити мастурбацију код младежи, као и данас, не посвећујући баш много пажње овом аспекту испољавања сексуалности, већ га остављајући као лични избор сваког појединца. Ова *индивидуализација* доказује да је мастурбирање, од најранијег доба људске исто-

рије, пратио својеврстан осећај стида и кривице, који ће тек са отпочињањем хришћанске ере бити максимално наглашен. Изузетак су развијенија друштва Старог века, код којих мастурбирање више није заоденуто велом тајанствености, пред њим се не окреће глава, не скрива поглед, него се оно путем уметничког стваралаштва, чак и отворено приказује. Можда су прикази мушкараца који мастурбирају на грчким грнчаријама, само вулгарни еротски иступи, лишени естетског значаја (попут рецимо данашње порнографије), али, с обзиром на степен полних слобода код Грка, на ову тврдњу се може ставити озбиљна сумња. У Египту, врховног бога Амона у неким зидним приказима проналазимо у чину мастурбације, којој је придодат освештан и узвишен карактер, јер Амонова божанска мастурбација симболише плодност, снагу и стварање. Са друге стране, за разлику од Европе, Блиског Истока, Индије или Кине, имамо у претколумбовској Америци индијанске културе, које немају разумевање за отворено испољавање сексуалности. Постоје докази да су Маје и Астеци било какво сексуално понашање на јавном месту сматрали недоличним, а оне које су хватали у кршењу овог правила, осуђивали чак и на смрт. У Амазонији и данас постоје нека племена, која су, без обзира на то што не носе одећу, потпуно инфериорна у погледу сопствене сексуалности, до те мере да не знају шта је то мастурбација, нити разумеју зашто би се она требала практиковати.

Још су старозаветни Израелићани, путем одредаба Мојсијевог законика, били подвргнути строгим и јасним правилима о сексуалном понашању, али тек са појавом хришћанства, објављен је свеопшти рат мастурбирању, као и свим осталим сексуалним практиковањима за која је утврђено да су неморална и настрана. Апостол Павле упозорава на дубоку грешност људске природе, која се може превладати само уздржавањем од многих чулних прохтева. Он у *1. Коринћанима њосланици (7,9.)*, поручује свим оним особама које нису у браку а сексуално се тешко уздржавају, да ступе у брак, јер је и то боље него мастурбирати (“упаљивати се”). Упорна оријентација ране хришћанске цркве ка чедности и моралним начелима, довела је крајем четвртог века после Христа до појаве монаштва, до првих одлазака у египатске и јудејске пустиње, до покушаја да се путем аскетизма буде ближи Богу, дође до сопствене духовне зрелости. Такво живљење, сигурно да је у разблуднелом и раскалашном Римском царству, било јако револуционарно и презрено, али је, као уопште и све на овом свету, доживело да у Средњем веку оде у крајност, претварајући се у тотално непријатељство између Цркве и сексуалности. Оригеново отворено антипутено расположење, чувено аскетско самоодрицање, доказано и кроз сопствену кастрацију, превазишло је теолошке проблеме које је овај апологета оставио својим наследницима, а послужило као инспи-

рација каснијим хришћанским нараштајима да се масовно окрећу телесној суздржљивости. Лепо је и апостол Павле говорио да брак није грех, али је истицао да брак, иако добар, није толико добар као целибат. Аскетске групације (и мушке и женске) које су постојале и у најранијим хришћанским заједницама, временом бивају све доминантније, преображавајући најзад, током Средњег века, идеју о целибату у општу и обавезну, чак и за сво свештенство Западне цркве.

Секс у хришћанству има смисла само ако се спроводи у браку, и ако је у вези са зачећем. Све остале сексуалне радње, које су, дакле, ванбрачне и нису у вези са продужењем врсте, грешне су и неморалне. Средњовековна црква је чак имала потребу да регулише сексуално понашање и унутар брака, па је постојао и низ прописа или тзв. упутстава, којима се супружницима забрањује да буду исувише перверзни у постели, а једна од таквих *регулација*, на пример, строго је осуђивала да мушкарац своју жену узима отпозади, уз образложење, да се одострага паре само животиње, те људским бићима при сношају не доликује таква поза. Ако је средњовековно хришћанство овакав став имало уопште према сексу, онда можете замислити како је прошло мастурбирање? Додиривање сопственог тела, у циљу надраживања и постизања сексуалног врхунца, представљало је сигурну карту за Пакао. Мастурбација је пробудила много више осећаја кривице него неискреност и неправедност, зато што су млади средњовековни хришћани, држећи сопствени полни орган у руци, били уверени како држе нешто ђаволско, и како ће горети у највећим пакленим мукама. Хришћанство по овом питању није затуцано или назадно, јер генерално, код свих религија имате осуду мастурбације, као и некакву свеопшту *одбојност* према свим врстама сексуалности, а посебно оним неумереним. Религије су окренуте духовним сферама човековог живота, и нормално што их тело толико не интересује. У Курану се наглашава да ће прави верници своја стидна места чувати и од себе самих, из чега се види да ни ислам не толерише сексуално самозадовољавање, такође га сматрајући грехом, чак предвиђајући и могућност казне за њега пред исламским судом.

Али, ако сте помислили да се у Средњем веку мастурбирање највише прогонило, грешите. Прави и беспоштедни напади на човекову потребу да додирује сопствене гениталије, почели су тек у деветнаестом веку, и то у просвећеној али пуританској Енглеској. Што је занимљиво, ови напади на мастурбацију из викторијанског доба, иако верски инспирисани, били су *рационалистички*, то јест, потицали су од стране науке, која је тек била у повоју, бележећи своје најблиставије тренутке. Медицина је задавала највеће ударце. Многи викторијански лекари су веровали да мастурбација доводи до лудила, да узалудни губитак семена током самозадовољавања, изазива непри-

родну клонулост тела, и уопште, погоршава читаво здравствено стање. Тек зачете психологија и психоанализа, такође нису имале нимало разумевања према мастурбацији, избацујући теорије по којима мастурбирање угрожава човекове ментално здравље, јер је то производ потиснуте сексуалности, неуспели покушај да се особа интегрише у нормални полни живот, који даље води у фрустрирајућу овисност, дегенеративну по свим менталним основама. Страх и кривица су викторијанским дечацима усађивани од малих ногу (пошто је Фројд почео да говори и о *дечјој мастурбацији*, тврдећи да чак и бебе испољавају неку врсту сексуалности), тако да су многи од њих, као некада у Средњем веку, веровали да ће завршити у Паклу ако се не клону сопствених гениталија. Они који нису имали снаге да их се клону (тврдимо да је то већина), излагали су се неописивој опасности да их родитељи открију у практиковању греха, а ако би се то догодило, страшна бујица осуда и казни могла је да их сустигне. Између 1856. и 1919. године, у Америчком заводу за патенте је верификовано на десетине *антимастурбацијских справа*, за које већ претпостављате шта им је био задатак. Поједине од тих справа направљених за дечаке, радиле су на принципу електричних импулса, који би, у случају ерекције, изазивали електро шокове. Наводно, овакве справе коришћене су и на људима, иако документовани случајеви постоје само за ону примену изведену на коњима.

Тек је након Сексуалне револуције која је изведена шездесетих година двадесетог века, а која је донела неслућене сексуалне слободе, став и према мастурбацији мало олабавио. Медицина и психологија, које су некада највише нападали мастурбацију, сада су постали највећи заговорници тезе да је мастурбација нормалан облик сексуалног живота, нарочито код млађих особа. Не само да мастурбација, као некад, не изазива лудило, него је данас она по психологији чак и здрава, јер људи који онанишу опуштени су, ослобођени од стреса, развијају мускулатуру, а имају и здравствено најбезбеднији начин да дођу до оргазма. Оно што данашња наука *замера* мастурбацији, опсесивни је карактер у који могу запасти сви они који је практикују. Ако је редовна, она касније може прећи у навику које се тешко ослободити чак и у браку. А кад пређе у овисност и постане или остане једина врста сексуалног пражњења, могу настати и психичке сметње, које нису баш толико велике као некада да би нас одвеле у Пакао, али због којих може доћи до запостављања и несналажења у осталим испољавањима сексуалности.

Још нешто о савременом научном гледању на мастурбацију: она је нагонска, подсвесна, самостимулативна функција. Иде упоредо са човековим сексуалним сазревањем, и најчешће је прво средство уз помоћ којег упознајемо сопствену полност. Спроводи се када гени-

талне органе додирујемо рукама, неким предметом (ово се дешава углавном код жена), или их трљамо о површину, на пример, кревета. То је дубоко интимна радња. Човек мастурбира најчешће сам, мада нису ретки случајеви, нарочито код млађих узраста, да у циљу спознавања сопствене сексуалности, поприми и колективни карактер, изводећи се групно. Они који спроводе самозадовољавање, чине то често зато што је оно увек лако доступно и безбедно је. Са мастурбирањем се креће када се јави сексуални нагон, или се креће из чисте досаде и усамљености, уз њу најчешће иду сексуалне фантазије, порнографски часописи или порнићи, а када, колико често, и где ће све да се обави, индивидуално је питање, на које би свако од Вас ко практикује онанисање, могао дати различите одговоре.